

GABRIËLLA BETTONVILLE | NIBUD

Naam: Gabriëlla Bettonville

Leeftijd: 39 jaar

Functie: woordvoerder en communicatiemanager

Hoe lang bij dit bedrijf/in deze functie: sinds 2005

Wie zijn jullie?

'Nibud staat voor het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting. Wij zijn een onafhankelijke stichting met een maatschappelijk doel. Wij willen mensen helpen planmatig met hun geld om te gaan, zodat ze niet in geldproblemen komen. Consumenten kunnen bij ons terecht voor informatie, praktische tips, berekeningen en testjes. Allemaal bedoeld om meer inzicht in je eigen inkomsten en uitgaven te krijgen. Maar wij doen ook veel onderzoek. Voor onszelf, om te weten wat er speelt, om adviezen te kunnen geven, maar ook bijvoorbeeld voor gemeenten die met hun beleid invloed hebben op de financiën van consumenten. Nibud is hét kenniscentrum op het gebied van de huishoudportemonnee. Zo worden onze cijfers onder andere ook gebruikt voor het vaststellen van de normen voor de Nationale Hypotheekgarantie.'

Jullie hebben recent het onderzoek 'Geldzaken in de praktijk' gepresenteerd. Wat was de reden voor dit onderzoek?

'Naast het verzamelen van alle feitelijke cijfers over inkomsten en uitgaven in huishoudens, is het voor ons ook belangrijk te weten hoe mensen in de praktijk met hun geld omgaan. Wij hebben dit onderzoek gedaan om te kijken wat er achter de voordeur gebeurt. Dit onderzoek is overigens een vervolg geweest op het onderzoek in 2005.'

Wat wilden jullie weten?

'Hoe mensen tot bepaalde uitgaven komen. Welke keuzes maken ze en waar zijn die op gebaseerd. Dan heb je ook te maken met individuele waarden en overtuigingen, mentaliteit en leefstijl. Verder heeft het Nibud competenties ontwikkeld voor goed omgaan met geld. De resultaten uit dit onderzoek zijn naast deze competenties gelegd en dan zie je welke bevolkingsgroepen financieel kwetsbaar zijn. Dat hoeft nog niet eens altijd met een minimum inkomen te maken te hebben. Het heeft ook veel met gedrag te maken.'

Welke resultaten vielen jou het meest op?

'Wat mij vooral opviel is dat er een groot verschil is tussen denken en doen bij de consument. Zo zegt bijvoorbeeld ruim 90% van de ondervraagden dat zij op tijd hun rekeningen betalen, maar uit de resultaten blijkt dat een kwart van deze groep zijn zaken helemaal niet zo goed op orde heeft als hij denkt. Ook denken veel mensen dat ze goed bezig zijn met sparen. Maar in de praktijk blijkt dat hun spaargeld vaak niet voldoet aan datgene wat een huishouden minimaal als buffer zou moeten hebben. Of er wordt alleen maar gespaard als er geld overblijft. Overigens heeft het gros van de mensen geen grote financiële problemen.'

Wat maakt mensen financieel kwetsbaar?

'Geen overzicht hebben van je inkomsten en uitgaven. Actief bijhouden van je financiële administratie geeft inzicht en overzicht. Als je niet weet waar je je geld aan besteedt en geen plan of begroting maakt dan word je kwetsbaar. Financiële zelfredzaamheid wordt steeds belangrijker en krijgt ook steeds meer aandacht.'

Uit het onderzoek komt naar voren dat ruim eenderde van de ondervraagden maar moeizaam rondkomt met z'n geld. Wat vinden jullie hiervan?

'Bijna 4 op de 10 mensen, 37%, heeft moeite om met zijn geld rond te komen. Dat is heel veel. Onder hen zitten veel alleenstaanden en mensen met een laag inkomen. Er is ook een grote groep mensen, ongeveer een kwart, die maandelijks rood staat. Iedere maand rood staan betekent dat je structureel meer uitgeeft dan je hebt. Vanuit dat rood staan ontstaan heel vaak andere financiële problemen. Je kunt dan bepaalde verplichtingen niet meer nakomen en zo kun je binnen een paar maanden hoge schulden hebben waar je niet makkelijk meer uitkomt.'

Naam van de organisatie?

Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting).

Wat doen jullie?

Informeren en adviseren over financiën van huishoudens.

Het Nibud richt zich daarbij vooral op consumenten, maar ook op professionals die werken bij de overheid en de financiële en maatschappelijke dienstverlening. Daarnaast doen wij onderzoek naar de geldzaken van consumenten.

Met hoeveel mensen doen jullie dat?

24 medewerkers

Hoe is de organisatie ontstaan?

Op verzoek van de overheid zijn destijds drie organisaties samengegaan en daar is het Nibud uit voortgekomen.

Hoe lang bestaat de organisatie?

30 jaar.

Wat is jullie doel?

De financiële zelfredzaamheid van consumenten verhogen door ze planmatig met geld om te laten gaan.

Hoe ga je dat bereiken?

Door voorlichting te geven enerzijds aan consumenten en anderzijds aan organisaties die zich op de een of andere manier bezighouden met de portemonnee van de consument.

Er zijn steeds meer mensen die niet kunnen rondkomen met hun geld. Hoe komt dat?

'De drempels om geld uit te geven zijn steeds lager geworden. Je kunt altijd en overal je geld uitgeven. Je hoeft daarvoor niet eens een volle portemonnee te hebben. Leven op krediet hoort er in onze maatschappij helemaal bij. Daarmee wordt er wel een groot beroep op je karakter gedaan. Maar ook zijn financiën en financiële producten steeds ingewikkelder geworden. Daar komt ook nog bij dat de overheid zich steeds meer terugtrekt en iedereen bijvoorbeeld zijn eigen ziektekostenverzekering moet uitzoeken. Dat is tijdrovend en ingewikkeld werk. Anderzijds, aan het uitzoeken van een nieuwe televisie wordt vaak meer tijd besteed. We moeten als maatschappij eigenlijk nog wennen aan het makkelijk geld uitgeven.'

Welke bevolkingsgroep is het meest financieel kwetsbaar?

'Wij hebben in dit onderzoek ook gekeken naar mentaliteit en leefstijl van de consument. Welke karaktereigenschappen spelen een rol bij het omgaan met geld, bijvoorbeeld. Wij zien dan twee typen consumenten waar wij ons het meest zorgen om maken. De ene groep heeft een laag inkomen. In hun gedrag zijn zij onbezorgd en impulsief en staan vrij makkelijk in het leven. Zij willen graag een plezierig en comfortabel leven en geven makkelijk geld uit. Vaak hebben ze relatief veel schulden en weinig spaargeld. De andere groep heeft voldoende inkomen en zou goed rond moeten kunnen komen, maar is erg gericht op status, uitgeven en het hebben van luxe. Ze zijn vooral consumptiegericht en zijn geneigd boven hun stand te leven. Daardoor geven ze teveel geld uit.'

Kan het Nibud helpen bij gedragsverandering?

'Nee, in directe zin kunnen wij dat niet. Wij zijn een voorlichtingsinstantie en kenniscentrum. En het is onze taak om zaken te signaleren en op basis daarvan met adequaat voorlichtings- en lesmateriaal te komen. Je kunt bij ons dan ook niet aankloppen voor een training gedragsverandering. Maar indirect bieden wij daar wel mogelijkheden toe. Zo gebruiken wij onze kennis over mentaliteit en leefstijl in onze opleidingen voor bijvoorbeeld budgetcoaches. En ook kunnen consumenten bij ons terecht voor inzicht in hun financiële situatie en tips en adviezen die bij hen passen. En als je inzicht hebt begint ook vaak een gedragsverandering.'

Vind je dit dan een taak van de overheid?

'Mensen leren goed om te gaan met geld vind ik zeker ook een taak van de overheid. Het Nibud heeft jaren geleden al gesignaleerd dat dit thema niet op scholen werd behandeld. Wij hebben toen lesmateriaal ontwikkeld en zijn ons hard gaan maken - ook bij de politiek - voor een financiële opvoeding. Kinderen leren met geld om te gaan moet standaard in het lesprogramma komen. En daarin doen wij ook zeker een beroep op Den Haag.'

Wordt er, als medewerker van het Nibud, van je verwacht dat je zelf goed met je geld om kan gaan?

'Nee, het is zeker geen voorwaarde. En als ik zo om mij heen kijk dan zie ik binnen het Nibud een duidelijke afspiegeling van de maatschappij. Dus je zult bij ons ook alle types tegenkomen uit het onderzoek. Dat is maar goed ook. Dan weet je tenminste ook uit eigen ervaring hoe moeilijk het kan zijn om met geld om te gaan.'